

A Módszertani Közlemények Szerkesztő Bizottságának ülése

BUDAPEST, TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA

Tisztelt Szerkesztő Bizottság!

A gyorsan változó körülmények – ahogy ezt szerkesztő bizottságunk elnöke, dr. Szendrei János meghívó levelében említette – ebben az évben is szükségessé tették szerkesztőbizottsági ülésünk megtartását. Ebből az alkalomból először is hadd köszöntsem – szerkesztőségünk nevében – tisztelettel és szeretettel szerkesztő bizottságunk minden egyes tagját: a régieket és az újakat egyaránt. Csak az elismerés és a köszönet hangján szólhatok arról az újszerető, önzetlen és áldozatkész munkáról, amellyel szerkesztő bizottságunk folyóiratunk nehéz napjaiban mellénk állt. Ennek az odaadó, permanens segítőkésznek köszönhetjük, hogy lapunk megélhette 40. évfolyamát, de ez adhat erőt és hitet az elkövetkezendő esztendőknben is.

A változó körülmények mellett azonban, amelyre nem lehet nem odafigyelnünk, legalább annyira fontos az az állandóság, az a jóértelemben vett stabilitás is, amely nélkülözhetetlen feltétele és alapja minden változásnak és megújító szándékknak. A megőrizve megújulás szemlélete és gyakorlata, ha valahol, akkor éppen a közoktatásban kellene, hogy a leghatványozottabb mértékben érvényesüljön.

Folyóiratunk e vitathatatlan igazságnak a szellemében tervezett és tevékenykedett eddig is. Így látott napvilágot a 2000. év 1. számában azokat a fontos feladatokat, laptervi célkitűzéseket tartalmazó, két évre szóló laptervünk, amely hosszabb távon is biztos alapja lehet töretlen szerkesztőségi munkánkknak, további ténykedésünknek.

Ez persze közel sem teszi szükségtelenné, hogy éppen az adott időszak fölmerülő, legégetőbb problémáinak, a közvéleményt, az iskolai gyakorlatot, e gyakorlat embereit leginkább foglalkoztató aktuális kérdéseknek a megoldására – menetközben – ne vállalkozzunk. A felelősségteljes szerkesztői munka ezt is megkívánja.

Figyelemfelhívó szándékkal most ennek a kötelezettségnek szeretnék eleget tenni – a már közzétett 2000-2001-es laptervünk mellett – azoknak a legidősebb s leginkább aktuálisnak mondható problémáknak a fölvetésével, amelyek elől kitérni nem lehet, ha oktató-nevelő munkánk fejlődését, teljesítő képességét és értékeinek megőrzését szívügyünknek tekintjük.

1. Elsőnek említeném annak érdembeli tisztázását: Mi lehet az iskolai oktatás alapvető célja, rendeltetése napjainkban?

Vekerdi Tamásnak az ügy iránti felelősséggel megfontolt, az iskolai tapasztalatok által alá támasztott szavaira hivatkozva: „Arra volna szükség, hogy a gyerek – életkoronként változó képekben, megfogalmazásokban és módszerekkel – a világ nagy egészét illetően tudjon tájékozódni. A természet világában ugyanúgy, mint az ember világában. S nem arra, hogy az ún. korszerű műveltséget a maga lexikális teljességében elsajátítsa. Ez amúgyis lehetetlen, bármennyire zsugorítjuk e műveltség egyes elemeit.”

2. Ez nyomban fölveti azt a lényegbeli kérdést: Melyek azok a képességek, amelyeket a ma iskolájának feltétlenül ki kell alakítania és fejlesztenie a tanítások során?

3. A képességek viszont csak a tananyaggal fejleszthetők, mégpedig a tananyag *kevés, de jól* megválasztott példáiin. Melyek a képességfejlesztés szempontjából a tananyagnak erre a legmegfelelőbb és a legcélravezetőbb részletei?

4. Milyen lehetőségeit teremtjük meg a hatékony képességfejlesztésnek, s melyek a leginkább bevált módszeres eljárásai?

5. Az elmondottak szellemében ugyancsak aktuálissá, létfontosságúvá válik napjainkban: a sokoldalú gyakorlás előtérbe helyezése és annak különféle módjai.

6. Az életkori sajátosságok fokozott figyelembevételének elvi és gyakorlati kérdései.
 7. Az élményszerű tanítás megteremtésének feltételei és lehetőségei.
 8. A számonkérés, a feleltetés kommunikációs képességet fejlesztő módszerei, kedvteremtő formái a munkafüzetes megoldások egyeduralmával szemben.
 9. A kerettantervek szemléletbeli, tartalmi és gyakorlati vonatkozásai.
 10. A nem hagyományos tantárgyak korszerűségének mibenléte, motivációs jelentősége, szemlélyiségformáló szerepe.
 11. A hagyományos tantárgyakban végbemenő szemléletváltozások és azok gyakorlati megvalósításának célszerű megoldásai.
 12. A tehetséggondozás különböző formái és gyakorlati eljárásai.
 13. A főzárkóztatás eredményes megoldására vonatkozó elvi és gyakorlati kérdések.
- A mindennapok pedagógiai valóságra való odafigyeléssel – úgy vélem – tovább szaporíthatnánk ezekben a közérdekű és aktuális feladatoknak a sorát. További kiegészítést ezért is köszönettel vennénk szerkesztő bizottságunk minden kedves munkatársától éppúgy, mint írásait eddig is önzetlen segítőkészséggel közreadó szerzőinktől.

2000. november 8.

A szerkesztőség nevében tisztelettel és köszönettel:

Dr. Dobcsányi Ferenc
főszerkesztő

Kiegészítések

- Több szempontból is egyre aktuálisabbá válik a roma-pedagógia kérdése.
- Szólnunk kell a pedagógus-szerep napjainkban végbemenő változásairól is (*Dr. Nagy Andor, Eger*).
- A múlt hagyományát követően hathatósabb támogatást várunk a közreműködő főiskolák neveléstudományi tanszékeiktől és gyakorlóiskoláitól az utóbbiak különösen a Műhely rovatot gazdagíthatják tapasztalataikkal (*Dr. Zukovits Imre, Pécs*).
- Mindenképpen előtérbe kell hogy kerüljön az egészségre nevelés kérdése is (*Dr. Siposné dr. Kedves Éva, Szeged*).

=====

DR. LÉGRÁDI ZOLTÁN
szaktanár
Irányítástechnikai Szakközépiskola
Fűzfőgyártelep

Önmagunk érzelmi nevelése

Az emberi lélek öt alapvető szükségletét (szeretet, biztonság, elfogadás, elismerés és személyiség-kialakítás) a gyermek szüleitől kapja meg. A serdülő önállósodási törekvése miatt ezt már csak részben tudja szüleitől megkapni, a felnőtt pedig már egyáltalán nem. Az igény a felnőttben is megvan ezekre a szükségletekre, de a szülők ezt már nem tudják számára megadni. A vallásos ember esetében Isten veszi át a testi szülők szerepét. Isten az, aki feltétel nélkül szereti és elfogadja úgy,